

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R.P. Richardi Lyncei ... Vniversa Philosophia Scholastica

Complectens Physicam, siue Scientiam de Corpore naturali

Lynch, Richard

Lvgdvni, 1654

III. Aliorum sententiæ reseruntur & refelluntur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95236](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95236)

ut compertum est: ita enim habitus naturalis, & supernaturalis poterit esse vitalis in actu primo absque eo, quod virtus vel naturalis, vel debita animæ sit. Et ut alio exemplo vtar, quemadmodum cognitio, & amor præsertim supernaturales, quin debeantur animæ, eamque naturaliter afficiant, vitales in actu secundo sunt: ita similiter habitus naturalis, ac supernaturalis poterunt esse vitales in actu primo, quin animæ debiti sint, eamque naturaliter afficiant. Ad secundum argumentum respondeo: vita intentionalis in actu secundo non consistit in operatione ab intrinseco: alias Deus vitæ intentionalis expers esset; sed in actu, qui sit agnitio, & amor, ac denominationem cognoscentis, atque amantis impertiat. Vnde quavis per speciem intentionalem intellectus non operetur ab intrinseco, sed quodam modo ab intrinseco, cum tamen vi illius cognoscat, & intelligat, poterit illa esse vitalis in actu primo. Ad confirmationem respondeo: sicuti calor humani corporis vitalis dicitur, tamen si extra illud in supposito non vitali esse possit; eo quod a calore elementari specie non distinguatur ita similiter species impressa quantumlibet extra suppositum vitale naturaliter esse nequeat, tamen hic & nunc vitalis utique erit, cum potentiam vitalem intrinsece compleat, & coadiuvet.

16. Ad tertium argumentum respondeo: vita in actu primo alia est substantialis, & ut quod, videlicet substantia completa, cognoscitiva, aut volitiva, vel etiam vegetativa, aut loco motiva, ut sæpe sæpius ostensum remaneret: alia est vita in actu primo, & accidentalis, & ut quo; quæ ut ex ipso vocis ethymo constat, prioris vitæ, nimirum substantialis, accedens aliquod intrinsecum esse debet: haud secus ac vita accidentalis alicui substantiæ viventi intrinsece accidere debet, ut omnes fatentur: cum ergo non omnis res mundi eiusmodi substantia completa, aut aliquod eius accedens intrinsecum sit; ad modum, quo habitus naturales, ac supernaturales: nec non species intentionales talis substantiæ accidentia intrinseca sunt: non conspicio quatenus ex eo, quod prædicti habitus, speciesque sint vitales in actu primo, sequatur omnem rem mundi illico vitalem esse.

17. Ad quartum argumentum respondeo: libertas in actu primo duplex est: alia namque est facultas, quæ potest amare, aut non amare, sed potius odire: alia vero, quæ eiusmodi facultatem ad alterutrum libertatis exercitium proximè complete & expedit. Prior libertas in actu primo est principalis, posterior vero minus principalis: prior libertas non solum est indifferentiæ, verum etiam spontanei, ut aiunt: posterior est solius indifferentiæ. Prior libertas est ut quod, præsertim si voluntas ab anima non distinguatur: posterior est ut quo duntaxat. Demum prior libertas in actu primo est radix posterioris, & non è contrario: siquidem voluntas postulat prærequisita ad actum liberum: hæc autem non postulant voluntatem, sed eam supponunt: libertas ergo in actu primo priori modo sumpta est prærogativa solius voluntatis, in eamque duntaxat convenit: secus vero libertas posteriori modo sumpta; quæ non est cur in habitus naturales, ac supernaturales, aliaque voluntatis principia non conveniat; ac proinde etiam vitalitas in actu primo ea ratione sumi potest, ut in habitus naturales, ac supernatu-

rales, speciesque impressas non incongruat. Et hæc de vita per modum actus primi. Quibus autem vita per modum actus secundi conveniat, operosum admodum non est, ex dictis definire: siquidem solum exercitium potentia nutritiæ, loco motivæ, cognoscitivæ, aut appetitivæ vitæ in actu secundo nomen, rationemque merentur: id quod supra cap. præcedenti Aristotelis, & Beati Thomæ testimoniis luculenter ostendimus.

Vita rursus, alia est intrinseca, & essentialis, quam supra multis exemplis explicuimus: alia extrinseca, & accidentaria, quæ iis congruit, quæ vivunt per denominationem à vita alterius rei, à qua causantur, vel causari possunt: sic omnes creaturæ etiam vitæ expertes, extrinsece tamen in Deo, à quo causantur, & in cuius vita continentur, vivere dicuntur, iuxta illud Ioannis: *quod factum est in ipsa vita erat*: sic terminus actionis nutritivæ cum sit intrinsecus, & essentialiter eiusdem speciei cum termino actionis generativæ, qui absolute vitalis non est, extrinsece tamen denominatur vitalis ab actione vegetativæ, seu intuitivæ, per quam hic & nunc producit: sic ubicatio per motum progressivum producta cum intrinsece, & essentialiter vitalis non sit, & per impulsum extrinsecum modo mortuo produci poterit, tamen ab actione facultatis loco motivæ vitalis denominatur: sic demum, quod plus est, ipsa actio nutritiva essentialiter, & intrinsece nutritiva, ac vitalis non est, ut contra Hurradum disput. 3. de generat. & corruptione, sect. 5. in hunc modum ostendo: non magis differunt potentia nutritiva, ac generativa, quam potentia libera, ac necessaria: sicut enim potentia nutritiva, ac generativa habent diuersa organa, ac diuersas dispositiones postulant: ita potentia libera, & potentia necessaria diuersas dispositiones, diuersa prærequisita, & quasi diuersa organa suo sibi iure vendicant: at hoc non obstante actio libera non est intrinsece, & essentialiter talis, quinimo necessaria suapte natura esse potuit: ergo similiter actio nutritiva, & vitalis, &c. Tandem, vita alia est creata, quæ creatura vivit: alia increata, quæ creator vivit, non eminentialiter solum, ut nonnulli ausi sunt asserere, sed formaliter, ac propriè, ut constat ex Apocalypsis 5. cap. ibi: *adorauerunt viventem in secula seculorum*: aliisque Scripturæ locis, in quibus Deus per antonomasiam vivens appellatur.

CAPVT III.

Aliorum sententia referuntur, & refelluntur.

19. QVæ rationem communem vniucam ab omni vita, præsertim creata, abstractam ruenit, in ea explicanda parum consentiunt. Prima, & vetustissima Stoicorum sententia est, vitam ut sic in motu intentionali, cognitione videlicet, & amore sitam esse; plantas autem proprie non vivere quantumlibet vegetentur. Cæterum hæc sententia infra tract. 3. fusè impugnabitur. Secunda sententia est Thomistarum asserentium vitam ut sic consistere in motu ab intrinseco, siue in operatione immanenti. Verum in primis iuxta hanc sententiam omnis essentia creata viveret,

Gg 4 cum

cum nulla sit, quæ suas proprietates immanenter non operetur, ad easque ab intrinseco non moueatur, vt lib. 4. ostensum manet, cum de causa, efficien- ti creata sermo nobis esset. Deinde iuxta eam sententiam grauiā, & leuiā viuerent, cum immanenter operentur, ac sursum, ac deorsum vi sua moueantur: tum quia id expressè docet Aristoteles 4. de cælo text. 24. ibi: *grauē, & leuē in se- ipsis mutationis principium habere videntur; illa uerò non in se ipsis, seu sanabile, & accrescibile.* Tum quia quod aiunt Thomistæ, grauiā, & leuiā non à se ipsis, sed à generante in sedes sibi cog- natas moueri, manifestè refelli potest, siquidem, cum lapis v. g. in centrum descendit, generans in- terdum absolutè non est, interdum propè non est: cum ergo omnis actio causam existentem, & ap- proximatam postulet, non poterit quidem motus lapidis in generans refundi. Tum quia, quod alij ex Thomistis docent, grauiā, & leuiā à se ipsis quidem moueri, non tamen nomine proprio, sed alieno, videlicet generantis quod iis grauitatem ac leuitatem, quibus feruntur, primò contulit, atque ingenerauit: quia ratione si quis proiciat lapidem sursum, lapis non mouebitur nomine proprio, sed nomine solius proicientis, atque imperum imprimantis: hoc, inquam, etiam non satisfaciunt, nam etiam anima, iuxta Thomistas, operatur immanenter mediis potentiis, quas eius causa ei ingenerauit; ac proinde non nomine proprio, sed alieno; & tamen uiuit toties, quoties mediis potentiis vitalibus immanenter opera- tur. Rursus: primus actus liberi arbitrij Angelici eius creatori attribuitur; & non nomine proprio, sed alieno fit iuxta Thomistas, qui ob id Ange- lum in primo instanti peccare non posse tuerentur, ne videlicet tale peccatum Deo tribuatur: at eiusmodi actus vitalis est: ergo descensus la- pidis tamen nomine generantis fiat, vitalis erit, si semel vita in motu ab intrinseco constituatur.

20.

Tertia sententia est: viuens vt sic esse, quod postquam est constitutum in statu sibi connatu- rali, ac debito ab intrinseco, moueri, ac imma- nenter operari potest. Ita cum Molina, & Suarez communiter nostri Authores. Verum in primis iuxta hanc sententiam Deus propriè, ac formaliter viuere non poterit, cum ab intrinseco moueri; siue, quod perinde est, intrinsece mutari, non nisi summa cum improptietate possit: vita ergo in motu ab intrinseco consistere nequit, tamen si statui debito, & connaturali superueniat. Rursus iuxta hanc sententiam, ignis quoties vires sumit & substantialiter augetur, non poterit non viuere, cum ab intrinseco moueatur, etiam postquam in statu sibi connaturali, ac debito constitutus est; & non solum alium ignem, verum etiam eius vnionem sibi intrinsecam, atque in se manentem producat. Istis duobus argumentis etiam Thomis- tarum opinio oppugnari potest. Præterea An- gelus per cognitionem, qua se ipsum cognoscit, formaliter uiuit: & tamen iuxta non paucos Theologos eiusmodi cognitio est Angelo à pri- mo instanti suæ productionis debita; ac proinde statui eius connaturali, ac debito non superuenit: necesse ergo ad vitam non est, vt reiam connatu- raliter constituta superueniat: quidquid autem sit de Angelo negari nequit, quin possibilis sit substantia intellectiua, cui cognitio sui, vel alte- rius obiecti debita sit: quæ enim in eiusmodi sub-

stantia implicatio inuoluitur: at in ea idem argu- mentum formari potest.

Vltius Deus per intellectiōem necessariam qua se ipsum conuocatur, formaliter uiuit: talis intellectio cum non supponit constitutum in statu sibi connaturali, ac debito: ergo eiusmodi suppositio ad vitam necessaria non est. Minor, quæ probationis indiga est, suadetur: nam talis intellectio, iuxta plerisque Theologos, est ipsa essentia Dei: at essentia Dei Deum nec naturaliter nec non naturaliter constitutum supponit. Deinde tamen si Deus non intellectiōe, sed principio intellectiōis essentialiter, & quidditatiue con- stituatur, adhuc vis argumenti eadem remanet: siquidem ea intellectio, licet statum quidditati- uum, & essentialē Dei non constituat, sed sup- ponat, tamen eius statum connaturalem, ac debi- tum constituit, cum sit summè necessaria Deo, ac multo magis, quam nulli essentia creatæ eius proprietates necessariae sunt. Quod autem non nulli respondent, Deum ante intellectiōem ne- cessariam supponi cum omni perfectione entita- tiua sibi debita; neque per eam magis intensiue perfici, ac proinde per eam viuere, nullo pacto satisfacit: nam quemadmodum amor creatus co- gnitionem supponit; ita etiam amor in creatus cognitionem supponit: ergo similiter quemad- modum vita creata in actu secundo supponit rem cum omni sua perfectione non solum intensiua, verum etiam extensiua sibi debita, & connaturali: ita similiter vita increata. Vnde intellectio neces- saria Dei omnem eius perfectionem intentionem, non vero omnem extensiua ei debitam suppo- nens, vita esse non poterit, si huic sententiæ stan- dum est.

21.

Quarta sententia est, *viuens esse, quod habet prædicatum ab intrinseco per se speciali titulo ab- strahente à ratione perfectionis debita.* Particula *ab intrinseco*, siue à se denotat, prædicatum illud, quod vita est, non esse ab agente adæquato ex- trinseco, quia ratione non solum creatura, verum etiam creator quantumlibet omnis mutationis expertus à se, siue ab intrinseco habet, quod cog- noscat v. g. cum eius cognitio non sit ab agente adæquato extrinseco. Particula, per se, deuorat prædicatum illud, quod vita est, ita ab intrinseco esse debere, vt resultare nequeat ex quacunque approximatione duorum eiusdem rationis: quo fit, vt ignis, aggenerans per aggenerationem, siue productionem vnionis cum igne à se producto minime uiuat, quia licet hic & nunc ea vnio à so- lo igne aggenerante, non vero ab aggenerato producat; haud aliter ac vnio animi rationalis à Deo, vel certè aggenerante, non ab ipso animo reali producitur; tamen sola approximatione vtriusque ignis, & esto neuter ab altero produce- retur, ea vnio resultare, & ab vtroque igne produ- ci posset. Titulus ille specialis in definitione posi- tius facilis intellectu est: est enim quicumque, & qualiscunque titulus præter illum actionis in- trinsecæ, siue perfectionis intrinsecæ transcen- dentaliter, & communissime sumptæ: intrinsecæ, inquam, id est postulantis ab intrinseco proueni- re. Hoc quod est *abstrahere à ratione perfectionis debita*, aded est manifestum, vt explicatione non indigeat. Merito huius postremæ particule Deus per intellectiōem etiam necessariam uiuit, quia quantumcunque perfectio necessaria, ac debita sit, tamen est ab intrinseco speciali titulo abstrahente

22.

hente è ratione perfectionis debita; id est, titulo cognitionis diuinæ, siue à qua Deus cognoscens denominatur: qui titulus specialis est, & abstrahit à ratione perfectionis debita, cum Deus plures cognitiones habeat, quæ ei debita non sunt; imò quæ iuxta complures nullo modo perfectiones sint, videlicet intellectiones liberas. In summa nullum est viuens, cui hæc definitio non conueniat; nullum non viuens, cui conueniat, ut inuenienti constabit.

23. Impugnatur tamen hæc sententia: quia iuxta definitionem illam propositam non daretur ratio communis vniuoca vitæ, Deo, & creaturæ: quod & falsum est, & ab ipsis aduersariis non admittitur. Sequela probatur: quia Deus, & creatura non conueniunt vniuocè in hoc, quod est habere prædicatum ab intrinseco per se: ergo nec in ratione vitæ. Antecedens suadetur: nam Deus habet cognitionem v. g. ab intrinseco negatiuè tantum, id est, non ab alio: creatura vero habet cognitionem suam ab intrinseco positiuè, cum Deus cognitionem suam absolutè non producat, creatura vero suam producat: at esse ab intrinseco non est ratio communis vniuoca ad esse ab intrinseco positiuè, & esse ab intrinseco negatiuè: sicut iuxta aduersarios esse absolutè non est ratio communis vniuoca ad esse, posse positiuè, & esse negatiuè. Neque valet, tam creaturam, quam creatorem habere prædicatum ab intrinseco negatiuè, id est non ab agente adequatè extrinseco: à duplici autem prædicato negatiuo rationem communem vniuocam prædicati negatiui abstrahi posse; ac proinde esse ab intrinseco negatiuè Deo, & creaturæ vniuocè conuenire, sicut oportet ad hoc, ut vita iis vniuocè communis sit: hoc, inquam, facillè confutari potest: nam tota res eodem resoluitur; si enim attentè inspicatur, creatura non negatiuè, sed positiuè habet ab intrinseco quodcunque prædicatum à se habet; siquidem ideo creatura habet prædicatum aliquod, & non ab agente adequato extrinseco, quia illud à se, tanquam à causa inadequate habet, illudque positiuè producit: & hoc posterius idem prorsus est, ac illud prius.

24. Secundò ea sententia impugnatur, quia iuxta eam Deus non solum per cognitionem, & amorem, sed per omnipotentiam, immensitatem, & quoduis aliud attributum viueret: siquidem habet omnipotentiam à se, siue ab intrinseco, ac per se, ut manifestum est: necnon speciali titulo abstrahente à ratione perfectionis debita: videlicet titulo prædicati diuini: qui vna ex parte abstrahit proculdubio à ratione perfectionis debita; eo quod Deus plura prædicata sibi indebita, videlicet libera, & contingentia sortiatur; alia verò ex parte specialis esse negari nequit: tum quia prædicatum diuinum, in quo fundetur, singularissimum, ac specialissimum est: tum etiam quia non est titulus perfectionis, aut actionis in communi postulantis ab intrinseco prouenire: quibus autem titulus ab hoc distinctus ab aduersariis specialis censetur. Consequens autem tamen à recentioribus non paucis admittatur, absurdum esse suaderetur. Primò quia si per impossibile Deus neque esset cognoscitiuus, neque esset volitiuus, nullo modo viueret, sed esset tanquam Dij gentium, de quibus Dauid: *Os habent, & non loquuntur, oculos habent, & non vident, &c.* Ergo de facto per eas formalitates, quibus neque in actu primo, neque in actu secundo cognouit, aut amat; per eas,

inquam, minime viuet. Secundò quia non magis attinet ad infinitam, omnique ex parte incomprehensam perfectionem Dei, quod viuatur, quam quod omnipotens, sapiens, iustus, immensus sit: at non obstante infinita Dei perfectione, non omne eius prædicatum est formaliter, ac ratione nostra omnipotentia, sapientia, iustitia, aut immensitas, sed duntaxat realiter: ergo similiter ea non obstante non omne prædicatum Dei erit formaliter, ac ratione nostra vita, sed duntaxat realiter: idque non aliud ex infinitate Dei, & eius supra creaturas dignitate colligi poterit. Tertiò: quia si proprietas diuinæ essentia est vita in actu secundo perfectissima, & diuina; cur proprietas creatæ essentia vita in actu secundo imperfecta, & creata non sit haud aliter ac quia diuina essentia est vita in actu primo perfectissima, & diuina; aliqua etiam essentia creata vita in actu primo imperfecta, & creata est. Quartò demum, quia vita ab Aristotele, & reliquis Philosophis tantum quadrifariam diuiditur, nimirum in nutritiuam, cognoscitiuam, & appetitiuam, vel in actu primo, vel in actu secundo: quod si vltius aliud genus vitæ pro libito comminiscamur, nullus erit viuentium numerus certus, aut ratas: at quoduis attributum Dei nec est formaliter facultas nutritiua, aut loco motiua nec cognoscitiua, aut appetitiua, harumve facultatum exercitium, ut certo certius.

25. Tertiò ea sententia impugnatur: quia iuxta eam lapis v. g. per motum deorsum propriè viueret: siquidem lapis habet motum illum ab intrinseco per se, ut perspicuum est, nec non etiam speciali titulo, videlicet titulo motus deorsum, qui non solum abstrahit à ratione perfectionis; verum etiam, quod plus est, non est realiter & à parte rei perfectio debita lapidi: nam lapidem moueri deorsum imbit in se hoc, quod est, lapidem esse extra centrum; esse autem extra centrum non est perfectio debita lapidi, eivè connaturalis, sed perfectio ei indebita, & eius naturæ minime consentanea: quod vero facta aliqua suppositione, & lapide extra centrum collocato motus deorsum ei debitus sit, parum inuat: quæuis namque cognitio Angelum cognoscentem denominans facta aliqua suppositione, & positis omnibus prærequisitis ad eam eliciendam Angelo debita, ac necessaria est; & tamè titulus cognitionis Angelum denominantis est titulus abstrahens à ratione perfectionis debita, sicuti ad vitam oportet: id quod aduersarij ipsi docent, ut cognitionem Angelicam circa se ipsum vitalem esse tucantur: similiter ergo motus lapidis deorsum, tametsi secundum quid & facta aliqua suppositione ei debitus sit, absolutè tamen à ratione perfectionis debita abstrahit, quemadmodum ad vitam oportet.

26. Quartò ea sententia impugnatur: quia possibilis est materia prima, cui hæc specie quantitas determinate debita non sit, sed hæc, vel illa: haud aliter ac ei hæc, vel illa specie forma indeterminate tantum debetur. Quo constituto, sic argumentor: materia illa prima per productionem immanentem suæ quantitatis non viuit, ut exploratum est: & tamen habet quantitatem ab intrinseco per se, ut negari nequit; & speciali titulo, id est, titulo quantitatis materiam mensurantis: nec non titulo abstrahente à ratione perfectionis debita: nam quantitas materiam illam afficiens ei determinate debita non est: quod autem ei inde-

terminatè

terminatè debita sit, non tollit rationem vitæ: aliàs Deus per scientiam liberam, qua Antichristum futurum videt, minimè viuere: siquidem illa indeterminatè ei debita est, idest, illa, vel alia, qua Antichristum non futurum videret.

27.

Quinta sententia est P. Hurtadi disp. 3. de anima sect. 2. viuens esse, quod producit terminum immanentem non vtrunque, sed ob exigentiam innatam, qua terminus immanens ab intrinseco produci postulet: quo fit, vt essentia per proprietates, quas immanenter producit, minimè viuatur; eo quod ab essentia, cui immanent, produci non postulent, & de se indifferentes sint, vt ab intrinseco, vel ab extrinseco producantur. Verum in primis, cum naturaliter fieri nequeat, quin proprietates ab essentia fluant; quantitas v.g. à materia aliquid exigere debet, vt ita fluant: cum ergo non sit potior ratio, vt id exigit materia, quam quantitas ob reciprocā, & æqualem connexionem materiæ cum quantitate à se fluente, & quantitatis cum materia eam producente; certè tam materia, quam quantitas talem quantitatis fluxum, & quasi emanationem à materia postulat. Deinde terminus actionis nutritiæ, cum sit eiusdem speciei cum termino actionis primò generatiæ; & alteruter sit caro, & sanguis v.g. non postulat terminus prioris actionis magis proficisci ab intrinseco, quam terminus posterioris actionis: vnde si defectus eius exigentiæ vitalitati obstat; eoque nomine essentia per productionem proprietatum non viuatur; sanè animal, aut planta per nutritionem viuere nequebunt. Tandem: actio immanens per quam proprietates produciuntur, postulat prouenire ab intrinseco; cum nò diuinitus fieri possit, vt ab extrinseco proueniat: igitur essentia per eam actionem viuatur, vt vt per ipsam proprietatem nulla exigentia secum connexionem minime viuatur.

28.

Sexta sententia est, substantiam viuentem esse, quæ non est determinata ad vnum à generante, sed indifferens ad oppositos actus immanentes: etenim Deus, Angelus, & homo cum mente, ac libertate præditi sint, affirmare, vel negare, amare, vel odisse possunt: belluæ etiam tametsi in iisdem rerum circumstantiis nunquam non immanenter eodem modo operentur, eo quod libero arbitrio careant: tamen mutatis circumstantiis diuersos, & oppositos actus immanentes eliciunt, & fame modò, modò siti, nunc ira, nunc voluptate, interdum metu, & nonnunquam pudore tanguntur; & quidquid de his, ac similibus passionibus, quas belluis perperam negat Seneca lib. 1. de ira c. 3. & 4. [certè eodem indice impetus habent fera, rabiem, feritatem, incursum, nec non affectus iis oppositos, vt paulo infra explicat ibi: cito cadunt, mutantur in contrarium, & cum acerrimè senierunt expaueruntque, paucuntur, & ex fremitu, discursuque vesano statim quies, soporque sequitur. Plantæ etiam oppositos actus immanentes efficiunt: modò enim vnionem continuatiuam partium suarum, modo vnionem earum terminatiuam produciunt: deinde ramos, folia, &c. non sine immanencia efficiunt: in incremento, vel decremento partium, quæ in suo esse immutata manent, oppositos motus locales subeunt; & vel comprimuntur, vel dilatantur, ac versus oriens, vel versus occidens, aut aliorsum mouentur: in iis vero substantiis, quæ non viuunt, omnia alia vsuuenire, &

hanc operationum immanentium varietatem locum non habere experimento constat.

Contra tamen: quia si daretur substantia vnus obiecti, & vno duntaxat modo cognoscitiua, ea procul dubio intentionaliter viuere: & tamen ad oppositos actus immanentes nullam indifferentiam haberet. Deinde lapis descendere in centrum diuerso tramite potest, si à diuersis locis libere demittatur; & eodem etiam tramite descendens, diuersa tamen celeritate, ac celerius in fine quam in medio, aut in principio proruit: igitur ad oppositos actus immanentes indiueris circumstantiis absque vilo genere vitæ indifferens est. Præterea ignis modo punctum terminatiuum, modo continuatiuum priori oppositum in se immanenter producit, prout ignis ei contiguus existit, vel non existit.

TRACTATUS II.

De Vita corporis.

CAPVT PRIMVM.

Qua corporis partes animentur, siue viuificentur.

ITA corporis nihil aliud est, quam anima corporis: quæ ab Aristotele in hunc modum definitur: *est actus primus corporis physici organici potentia vitam habentis: actus primus*, idest substantialis, & non accidentarius: *corporis*, idest materiæ primæ: *physici*, idest corporis non mathematici, aut artificialis, sed naturalis: *organici*, idest habentis organa, siue instrumenta, hoc est, variorum accidentium, ac dispositionum multiplicem apparatus ad varias operationes eliciendas: *potentia vitam habentis*, idest habentis instrumenta idonea non vtrunque, sed ad operationes vitales eliciendas. Multa hinc Recentiores de significato eius particula *corporis*, aliarumque antecedentium, & consequentium: verum me iudice manifeste inuicilia, & vocalia sunt, & non tam philosophica, quam theologica, & ex materia de Eucharistia magna ex parte transcripta, iis ergo omittis quætionem propositam aggredior.

Assero primò: Sanguis Humanus anima rationali informatur: ira Toletus in libris de anima. Hurtadus disp. 1. ibid. sect. 1. Arriaga ibid. etiam disp. 1. sect. 9. subsect. 2. Caietan. Conradus, Medina, Syluester, Henricus, Hispalensis, & non pauci ex Medicorum, ac Philosophorum schola. Assertio suaderetur primò: quia ideo anima rationalis informat partes solidas corporis, carnem videlicet, & ossa, quia sunt veræ partes hominis, & ad humanæ naturæ constitutionem attinent: etiam sanguis (eademque est ratio de reliquis tribus humoribus) est vera pars hominis, & ad humanæ naturæ constitutionem attinet: ergo anima rationalis eum informat. Maior perspicua est: non enim ideo anima rationalis carnem, & ossa informat, quia in iis apparet operatio aliqua animi rationalis propria, quæque ab anima solum sensitiua, aut vegetatiua proficisci non possit: ideo ergo

præcise